

Dr. Andrea K. RIEMER

Nemzetközi rend a XXI. század elején

Elméleti megfontolások

című doktori (PhD) értekezésének szerzői ismertetése és
hivatalos bírálatai

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Doktori Tanácsa

TÉZISFÜZET

Dr. Andrea K. RIEMER

Nemzetközi rend a XXI. század elején

Elméleti megfontolások

Tudományos témavezető:

Prof. Dr. Nógrádi György egyetemi tanár CSc
tanszékvezető

BUDAPEST, 2006

1. Bevezetés

Az utóbbi 15 év két alfázist tartalmaz, amelyek átmeneti jellegűek:

- a hidegháború utáni időszak (1989-2001)
- a hidegháború utáni időszak (2011-től napjainkig)

A vízválasztó esemény „9/11”. Ez a nyilvánvaló határköve azon eseményeknek, amelyeknek számos jele volt már a 1990-es évek közepén. Az Egyesült Államokhoz több terrortámadás követte ki az utat. Az EU-nak két bővítési ciklusa jellemezte azokat az éveket. Ezek a különböző folyamatok vezettek a Transzatlanti kapcsolatok különbözőségéhez, így a globális hatású feszültségek kialakulásához.

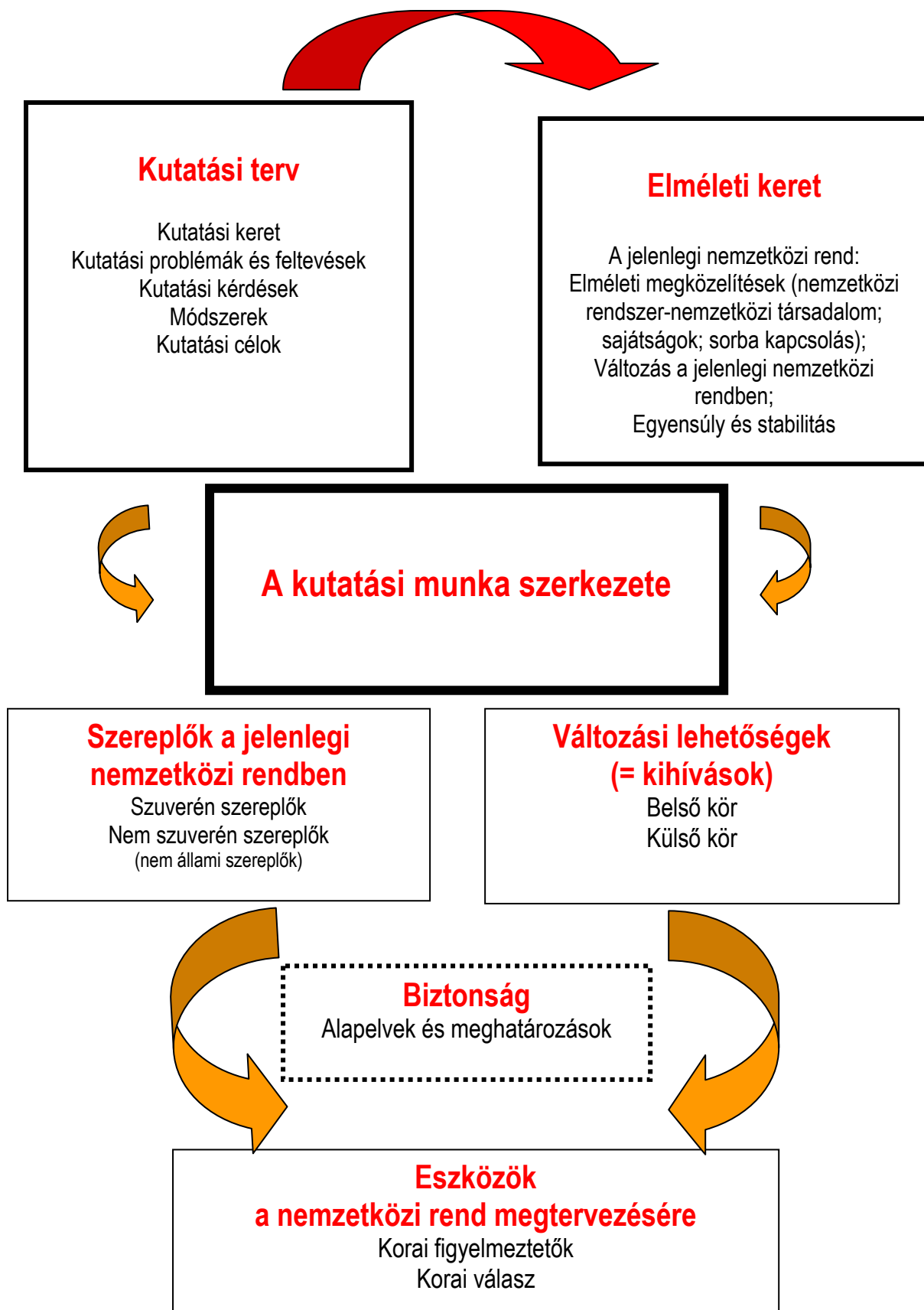
Ezen események egyike sem történt meg egy éjszaka alatt, vagy váratlanul. Számos jel hívta fel rájuk a figyelmet. Legtöbbjüket nem, vagy túl későn észlelték ahhoz, hogy a politikai döntéshozók felfigyeljenek.

A régi koncepciókat, mint a kooperáció, vagy konfrontáció már csak korlátozottan lehet használni. Mégis a régi szabályok a dominánsak. Ez azért van, mert a jelen nemzetközi rend ismerete hiányzik. Emiatt számos cselekedet bukásra van ítélve, mert nem megfelelőek a jelen kihívások kezelésére. Jelenleg se a tudományos, se a politikai és társadalmi határozathozóknak nincs alapos ismerete az átmeneti rend új szabályrendszeréről.

A tudománynak több lehetősége van, hogy kezelje a jelenlegi szituációt: vagy mehet előre a választott úton, vagy bele tudja magát ásní a komplexitásba, a dinamikába, nem linearitásba, stb. és lassan, de biztosan megismeri a jelenlegi nemzetközi rendet. A második választás volt az enyém is az utóbbi 15 évben.

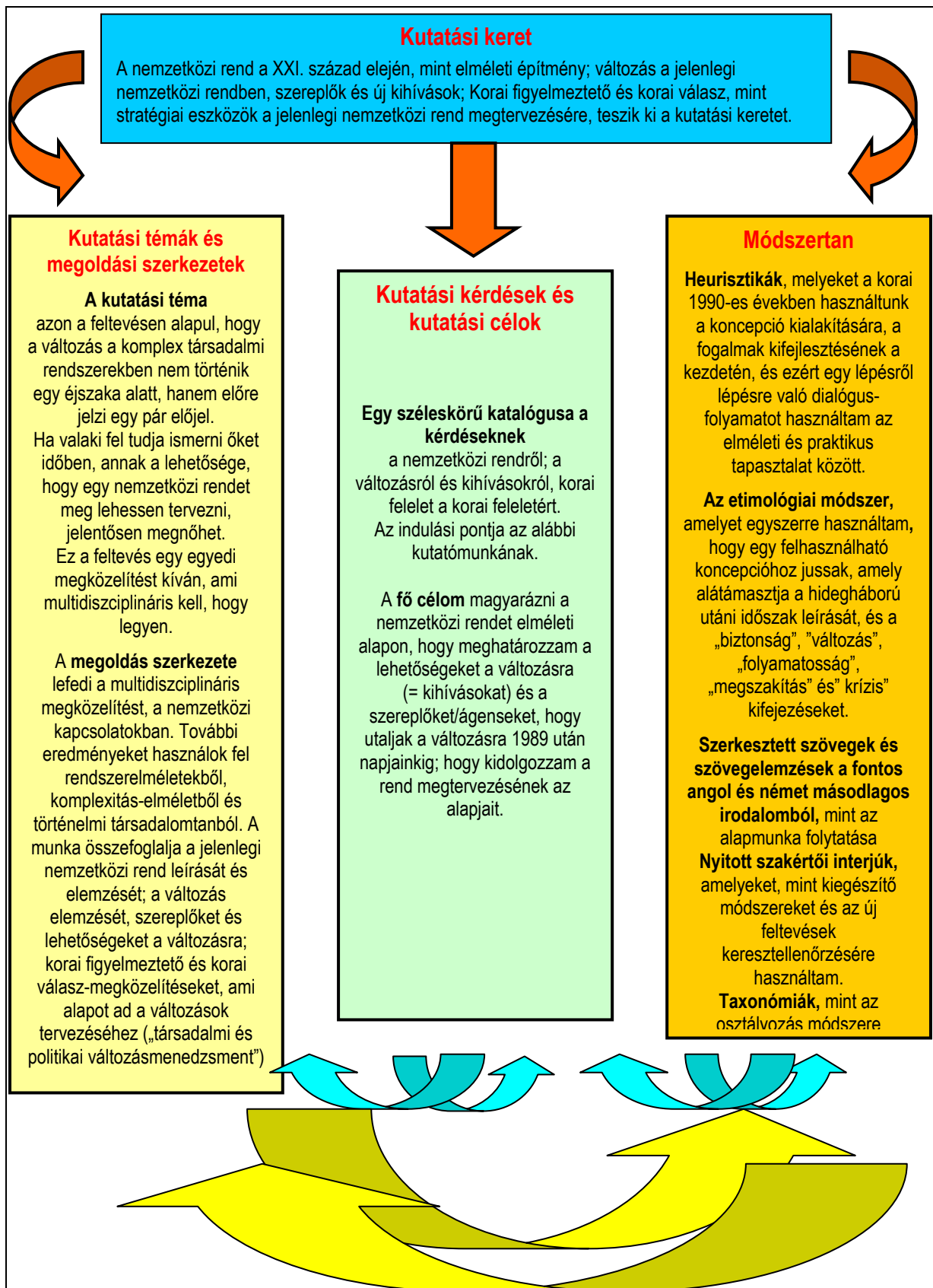
Az én kutató munkámban

1. az utóbbi 15 évben vizsgáltam a nemzetközi rendet (vagyis 198-től a jelenig);
2. megkíséreltem meghatározni a változás szerepét, vajon a változások korai jelzése és korai válaszadás lehetséges-e. Figyelembe kell venni a rendszeres zavarokat, kezelni kell azokat, mivel ezek mind a „játzsma” részei.

1. ábra: A kutatási munka szerkezete

2. A kutatás megtervezése

2. ábra. Kutatástervezés

3. Feltevések

A következő feltevésekből indultam ki:

1. Az összetett dinamikus társadalmi rendszer leírására a multidiszciplinális közelítés a legcélszerűbb, mivel az a legjobban írja le a jelenlegi nemzetközi rendet.

2. A változás nem egy „egynapos esemény”, de számos jel előre jelzi azt. A változások különböző szinteken és erősséggel mennek végbe.

3. Lehetséges lesz a jelek felhasználása a nemzetközi rend megtervezésében és alakításában az egyéni érdekek szerint (legyen z ágens egy állam, egy államszövetség, nem szuverén ágensek, vagy egy nem szuverén ágensek laza szövetsége), ha azok a jelek észrevehetőek és felismerhetőek.

4. Szükség van arra, hogy a módszerek és eszközök a jelenlegi nemzetközi rend megtervezésére sokkal rugalmasabban és helyhez kötöten alkalmazhatóak legyenek.

5. Ezért annyira fontos, hogy szisztematikus, jól hangolt és rugalmas stratégiai korai figyelmeztető korai választ adó megközelítésünk legyen.

4. Kutatási kérdések

A következő kérdések voltak a leglényegesebbek a kutatási munkámban:

A jelenlegi renddel kapcsolatban:

- Milyen egy megfelelő koncepció, amelyet a jelen nemzetközi rendben fel lehet használni?
- Milyen tulajdonságai vannak ennek a koncepciónak?
- Milyen kapcsolatok állnak fenn ezen tulajdonságok között?
- Milyen következtetéseket lehet levonni a stabilitás és egyensúly ismeretéből?
- Hogyan tervezhető a biztonság megértése?
- Hogyan kapcsolódik az „egzisztenciális kihívás” koncepciója a biztonság megértésével?

A rendszerben lévő és ható tényezőkkel és szereplőkkel kapcsolatban:

- Kik a lényeges szereplők, és hogyan viszonyulnak egymáshoz?
- Hogy lehet azokat a szereplőket besorolni (pl. egy taxonómiába)?

A rendszerbeli kihívásokkal kapcsolatban:

- Milyen kihívásokra kell beszámítani?
- Hogyan viszonyulnak egymáshoz ezek a kihívások?
- Lehetséges-e kiszűrni a fontosabb kihívásokat, ha igen, elhatárolhatók-e ezek a hatásuk és lehetséges képességeik, azaz szereplőik értelmében.

A korai jelzéssel és válasszal kapcsolatban:

- Hogyan járultak hozzá jobban, az utóbbi 15 év alatt a korai jelzések és válaszok a jelenlegi nemzetközi rend fejlődésének megértéséhez?
- Hogy segítettek a korai jelzések és válaszok a szakembereknek?

- Mik azok a lépések, melyek szükségesek ahhoz, hogy a korai jelzések és válaszok használhatóak maradjanak?
- Mik azok a szükséges lépések, melyek szükségesek ahhoz, hogy a korai figyelmeztetők és válaszadók megmaradjanak, mint használható és hasznos?

5. Módszertan

A multidiszciplinális megközelítés a legjobban kidolgozott és egy multimódszeres koncepción alapul. A magja kvalitatív módszertan. Ez a fogalom a következőket tartalmazza:

- a. Heurisztikákat, amiket a korai 1990-es évek elején használtak, a koncepció kialakítása keretében lépésről lépésre haladó párbeszédek használva az elméleti és gyakorlati tapasztalat között;
- b. Az etimológiai módszer, amit ugyanabban az időszakban használtak, hogy egy alkalmazható koncepcióhoz jussanak;
- c. ez a megközelítés alátámasztja a jelenlegi nemzetközi rend leírását, és a „biztonság” és „változás” kifejezéseit;
- d. szerkesztett szövegek és szövegelemzések a másodlagos irodalomról, mint az alapkutatómunka folytatása;
- e. nyitott szakemberi interjúk, melyeket további módszerekként és új feltevések keresztellenőrzésére használtam;
- f. taxonómiák és osztályozási módszerek.

6. A fontosabb kutatási célok:

A tanulmány a következő fő célokat kívánja elérni:

- a. Egy olyan megközelítés kifejlesztését, ami keretként szolgál a jelenlegi nemzetközi rendnek: ez a megközelítés segíthetne a döntéshozóknak a megértésben és elemzésben és a nemzetközi rend könnyebben és gyorsabban való mozgathatóságában és alakításában. Olyan fogalmakról beszélünk, mint változás, stabilitás és egyensúly, ami alapjául fog szolgálni annak, hogy meg tudjuk mennyire változott a társadalmi realitás, továbbá a döntéshozatal következetességét vizsgálja (a bemutatott közelítés nem versenytársa és nem kritikája a nemzetközi kutatásban alkalmazottaknak). Ez egy olyan megközelítés, amelyik egy erős posztmodernista lenyomata van.
- b. A biztonság fogalmának és a döntéshozatal lehetséges következményeinek kritikai bemutatása: A bemutatott biztonsági fogalom megkérdőjelezi a a meglévő közelítéseket és egy lépéssel előbbre van az általánosan elfogadott fogalmaknál. Nem arra szántam, hogy globális szinten használjuk, de érvényes egy bizonyos idő,- terület,- erő-rendszerre. Ez egy szerényebb közelítés meghatározott érvényességgel; mindamelllett közelebb áll a társadalmi realitáshoz.
- c. A szereplők taxonómiája és változási lehetőségek: a szereplőkkel és a változási lehetőséggel, többnyire, mint lineáris, tisztán hierarchikus felsorolást mutattam be. Az egyik fő cél a szereplők és a változási

lehetőségek taxonómiájának a megrajzolása, egy kétlépéses eljárásban. Először a lineáris bázist használtam, amit továbbfejleszttek egy hálózattá egy második lépésben. A taxonómia egy kutatási eszköz ennek a célnak az elérésére.

- d. A korai jelzés (KJ) és a korai válasz (KV) fogalmainak a definiálása és vizsgálata, mint a nemzetközi rend stratégiai megtervezésének támogató eszköze, a KJ és KV demonstrálja, hogy egy direkt kapcsolat létezik a változás, a stabilitás, az egyensúly és a biztonság fogalma között. A döntéshozatali folyamatban a KJ és KV vizsgálata alapján jobban megérthető a szerep, amit vállalt.

7. Diszciplináris háttér

A válaszok ezekre a kérdésekre a következő diszciplinákra alapulnak:

- a. Nemzetközi kapcsolatok: „nemzetközi kapcsolatok angol iskolájának” a megállapításait használtam, a társadalom és rendszere, végül a nemzetközi rendszer és társadalom magyarázatára, továbbá a KJ-et és KV-et elemzem és alkalmazom.
- b. Rendszerelméletek komplexitáselméletek: különösen az általános rendszerelméletet és társadalomelméletet (beleértve a komplexitáselméletet) használtam fel a különböző rendszerek, változás, stabilitás, rend, folyamatosság, megszakítás, káosz és a változás előidézőinek magyarázatára; ezek egy bizonyos alaki és metadisziplináris keretet biztosítottak.
- c. A történelmi...
- d. Formális tudományos közelítések: a káoszelméletben gyökerező megállapításokat használtam a jelen jelenségek kezelésére és az utóbbi 15 éveseményeinek megértésére.

8. A kutatási munka eredményei:

Az alábbi kutatási munka a következő eredményekre vezetett:

1. Egy multidisziplináris kutatási közelítést fejlesztettem ki és alkalmaztam a jelenlegi nemzetközi rend megértésére, amely döntéshozatali eszközként is felhasználható.
2. A szereplők taxonómiája (szuverén és nem szuverén), a cselekvési lehetőségeik, a változási lehetőségekre való hatásaik, és az egymással való kapcsolataikat elemeztem és ábrázoltam
3. A jelenlegi nemzetközi rendben bekövetkező változási lehetőségek taxonómiáit bizonyítottam és a lehetőségek közötti kapcsolatot is bemutattam.
4. Központi változókként a szereplők,- változási lehetőségek közötti összefüggéseket meghatároztam. Ez az új lépés, ami összhangban a nemzetközi rend megértésével, lehetőséget ad a döntéshozók és tanácsadók részére a komplexitás csökkentésére.
5. A korai jelzést és korai választ, mint stratégiai eszközöket a jelenlegi nemzetközi rend kezelésére és alakítására alkalmaztam. Különösen fontos ez a „9/11” utáni időszakra, a szereplőkre valamint a változási lehetőségekre.

9. A munka szerkezete

Munkám a következő részekből áll:

- A) részben az eszközöket definiáltam, hogy meg lehessen érteni, leírni, elemezni és felmérni a jelenlegi nemzetközi rendet. Kiindulási pontok a „nemzetközi rendszer”, a „nemzetközi társadalom” eszmék. Mindkettő alapot biztosít a továbbiakra.... Ez az intra-cselekvés és reakció miatt volt, amelyek életelemei a társadalmi rendszerek fennmaradásának. Ami biztosan változott a nemzetközi rendszerben, az a sebesség, intenzitás és az események és folyamatok közötti megrövidült távolságok, az idő-tér viszonyában. Nem annyira a gyorsaság, az intenzitás és idő-tér közti távolság különálló elemzése, hanem ez a három komponens kombinációjának az érdeme, hogy az egyedi kihívást megalkotta, továbbá az erő fogalma is megváltozott.
- B) rész, itt áttekintést adok a jelenlegi nemzetközi rend ágenseivel és szereplőivel kapcsolatban. A két...
- C) rész, itt a biztonság fogalmát elemzem részletesen. A léttel...
- D) részben leírom és elemzem a kihívásokat (pl. a változási lehetőségeket) a jelenlegi nemzetközi rendben. Ezeket a kihívásokat újszerű módon csoportosítom. Kiemelem a különböző kihívások közötti intracselekvéseket. A fő cél egy olyan mátrix kialakítása, ami kimutatja a különböző kihívások és végül is a szereplők közötti kölcsönhatásokat, összefonódásokat.
- E) rész körvonalazza és megmagyarázza a KJ és a KV-t, opcióikat és határait. A Szovjetunió összeomlása meglepetést okozott számos szakembernek és döntéshozónak, és ezt a KJ/KV nagy pontossággal jelezte az 1990-es évek elején. Ezek volt az egyik legmegbecsültebb eszközei az erő előrejelzésnek, a rendszeres változás és krízisek megjóslásában. A KJ/KV különlegesen fontos volt a félig perifériális államok helyzetének felmérésében, mivel ezek voltak a „bajkeverők”. A KJ/KV része volt a „figyelmeztető csomagnak”. A hibás elvárások csüggesztő reakciókat váltottak ki különösen a felhasználók „részéről”. Ez a rész tartalmaz egy kritikai elemzést. Meg vagyok győződve arról, hogy a KJ/KV nem vitatható természetté válik, ahogy azt a németországi események mutatták a közelmúltban.
- F) **rész** tartalmazza a kutatás eredményeit és a következtetéseket.

10. Tézisek

10.1. A jelen nemzetközi renddel kapcsolatban

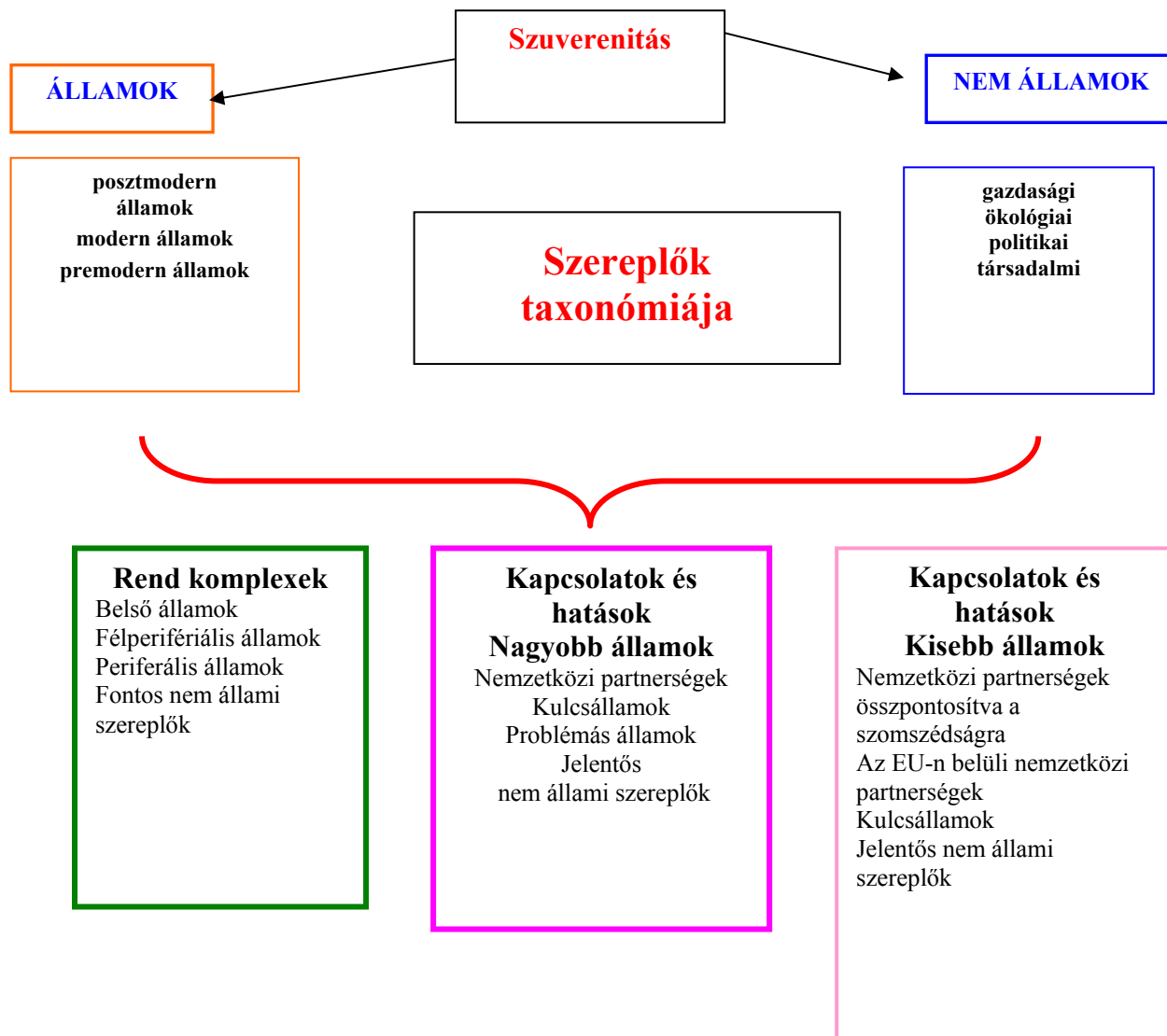
A nemzetközi rendet leíró, multidiszciplináris közelítést dolgoztam ki. A közelítés igencsak stabilnak mondható a rend elemeinek, és rugalmas a szereplők, a kihívások, valamint a változás szempontjából. Ezért a KJ/KV is kimondottan rugalmas kell, hogy legyen.

A jelenlegi nemzetközi rendet a legjobban úgy lehet leírni, mint társadalmi komplex rendszer, amelyik cselekvés által születik. A cselekvés több szinten történik meg, továbbá többféle cselekedetet visz véghez. Ez a kombináció vezet a kölcsönös függéshez, amelyek különböznek a gyorsaságban és intenzitásban. A jelenlegi nemzetközi rend csak akkor tud megmaradni, ha egy minimum közös identitás létezik.

10.2. A renden belüli ágensekre és szereplőkre vonatkozóan

A szereplők többségükben a nem szuverén szereplők kategóriájában kerültek. Ez a kategória homogénebbé válik (pl. összehasonlítva azzal a tanulmánnyal, ami az 1990-es években készített el a jelenlegi munka szerzője). Egy olyan hatékony elmélet, amely ezeket a szereplőket megragadja, még mindig hiányzik. Az a kérdés, hogy egy ilyen elmélet

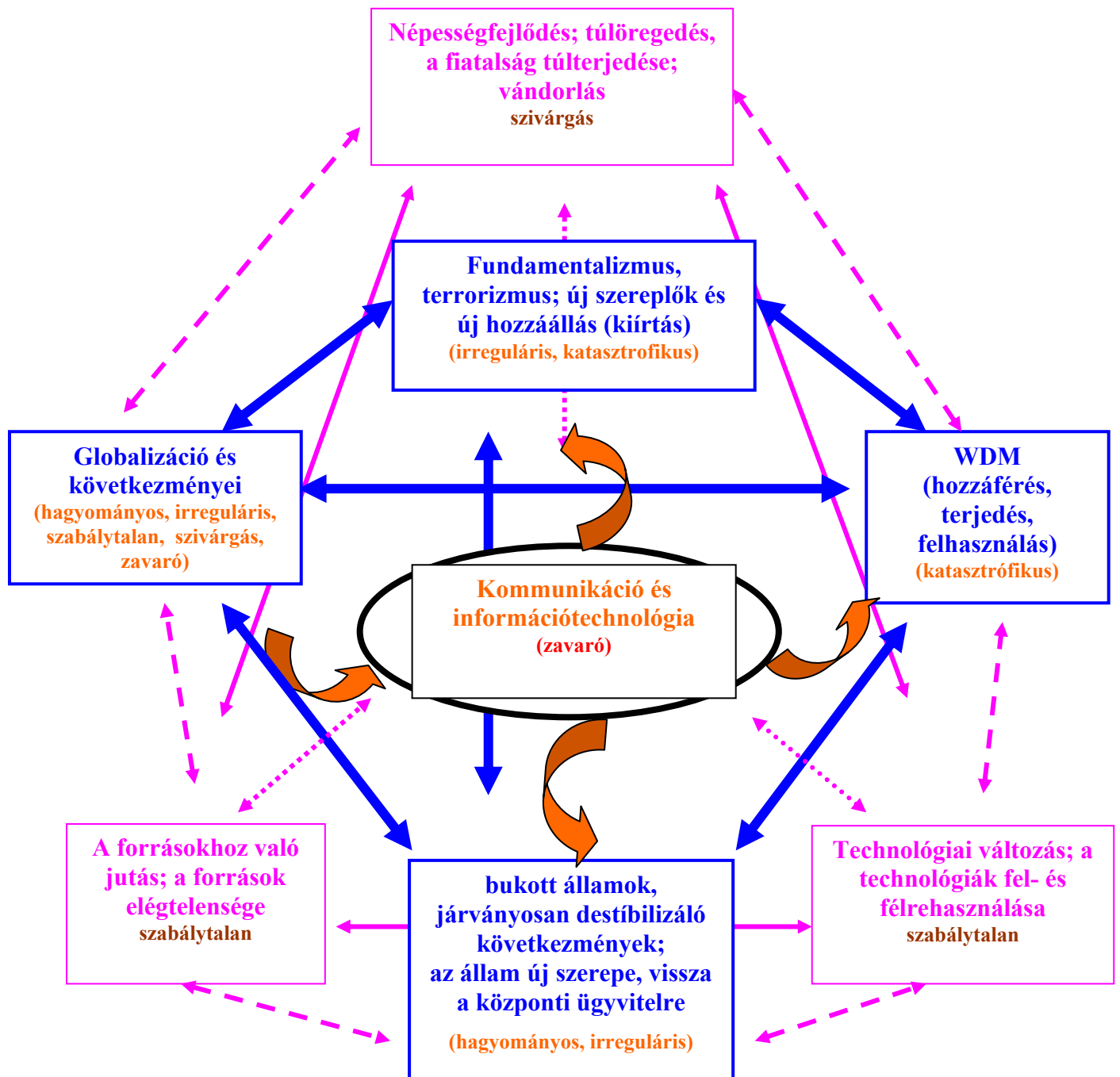
használható-e a praktikai döntéshozatalban, vagy csak az akadémikusok céljait szolgálná, és egyelőre sem részleteiben sem mélységében nem lehet megvitatni.

3. ábra: A szereplők taxonómiája

10. 3. A rendszeren belüli kihívásokkal kapcsolatban

Egy egész hálózati új kihívást lehetne kidolgozni. A taxonómia alátámasztja az események és folyamatok szerkezetét, a döntéshozatal gyorsított szükségleteinek megjelölését. További szereplőket és kihívásokat lehet áttekinteni és elemezni. Ez a megfontolások egy új arculata, ami támogatja az elméletet és a politikai gyakorlatot.

3. ábra: A változási lehetőségek taxonómiája

A felhasznált kategóriákat kombinálni lehet egy „képesség-index és szereplők hatása” keretében amit „Cap-Eff-Act-Index”-ként lehet rövidíteni. A kategóriákat részben az USA stratégiáira alapozták másrészt azon a kutatási munkán, amit a jelen tanulmány szerzője hajtott végre az utóbbi 15 év alatt

Cap-Eff-Act-Index	Leírás
Hagyományos	Cselekvések és reakciók hasonlóak vagy olyanok, mint a hidegháború alatt. Többnyire állammal rokon intézményeket értve; ezek ismert katonai adottságokat alkalmaznak, a katonai versengés és konfliktus jól értelmezett formáiban.
Irreguláris	Cselekvések és reakciók szokatlanok a folyamatok és végeredmények szempontjából; megtalálhatók a hagyományos előnyök. Többnyire nem állami szereplők viselkednek így.
Katasztrofális	Cselekvések és reakciók többnyire figyelembe véve a WMD, azaz tömegpusztító fegyverek használatát és módszereit. Állami és nem állami szereplők jöhetnek szóba.
Zavaró	Nagyobb technológiai hálózatok bénulása okozza.
Szabálytalan	A cselekvés és reakció változhat a képesség és a hatások szempontjából. Előnyök és hátrányok tetemesen szétnyílnak és megváltozhatnak az idő múlásával. A szereplők és nem állami szereplők kerülnek szóba.
Szivárgó	Cselekvés és reakció lassan történik, sokszor a felszín alatt. Többnyire a reakciók igencsak lassúak. A szereplők és nem állami szereplők jönnek szóba.

1. táblázat: Cap-Eff-Act-Index

10. 4. A korai jelzés — korai válasszal kapcsolatban

Legfontosabb megállapítás volt, hogy a létező fogalmak elégtelenek voltak a jelenlegi jelenségek leírásához. Ehhez a részhez további elmélyült kutatás szükséges. Ezt meg kellene alapozni a jelenlegi nemzetközi renddel vagy egy hasonló fogalommal foglalkozó közelítésre. Mind a tudományos közösségnek és a politikai döntéshozóknak szükségük van arra, hogy megközelítsenek egymáshoz. A döntéshozóknak szükségük van arra, hogy tisztán kimondják az igényeiket. A kutatóknak opciókat kellene ajánlani, amik azokat a szükségleteket lefedik, továbbá alternatív opciókat kellene ajánljanak, és kukkantsanak be a közepes és hosszú távú jövőbe, hogy olyan célszerű eszközöket nyújtsanak, amikkel jelenlegi nemzetközi rendet meg lehet tervezni.

11. Perspektíva

Alig volt olyan időszak, amikor olyan káosz és változás lett volna, mint 1989/90-ben. A „9/11”-es események új mozzanattal járultak hozzá a nemzetközi rendhez. A fejlemények és trendek, amiket az 1990-es évekig nyomon lehet követni, olykor egy-egy ideges pillantásra méltóak. A túlzások, a hihetetlennek az elképzelése, és alig látható katasztrófák, amiket adásba foglaltak olykor, még a múltó idő gyorsaságával is jellemezték az utóbbi öt évet. Természetesen a nemzetközi rend egy magas rendű átalakulás helyzetében van. A vége nem is látható. A tudomány és a realitás erősen összefonódtak, de még mindig nem igazán tudnak mit kezdeni egymással. Jelen tudományos munka lehetőséget ad egy a „miben szerepelünk és élünk” nemzetközi rendben való bepillantásra. S mégis egy bizonyos számú feladatot el kell végezni.

A „teendők” listája olyan témákat takar, mint:

- megállapítani az új szabály-rendszert (főleg a szereplők között);
- a rend, a szereplők és az új szabály-rendszer integrálása;
- azon érdekek újradefiniálása (nemzeti, nemzetközi, és nemzet feletti) amik egy dinamikus, sokszintű globális egyensúly részévé válnak.
- egy metafogalom felfedezése, amit a tudománynak kellene biztosítani iránymutatásként a döntéshozók számára.

Publikációs jegyzék

Könyvek:

1. Andrea K. Riemer: Theorien Internationaler Beziehungen und neue methodische Ansätze, Frankfurt/Main 2006.
2. Andrea K. Riemer: Geopolitik und Strategie am Beginn des 21. Jahrhunderts. Neue theoretische Überlegungen, Frankfurt/Main 2006. Andrea K. Riemer: Chinas strategische Neupositionierung im geopolitischen Kontext, Schriftenreihe National Defense Academy, 2nd ed., Vienna 2005.
3. Andrea K. Riemer: Chinas strategische Neupositionierung im geopolitischen Kontext, Schriftenreihe der National Defense Academy, Vienna 2005.
4. Andrea K. Riemer/Fred W. Korkisch/Heinz Nissei (Hrsg.): Geopolitik: Zwischen Wissenschaft und Kunstlehre, Schriftenreihe of the National Defense Academy, Vienna 2005. Andrea K. Riemer: Geopolitik-Strategie 2004: Theorie und Praxis, Schriftenreihe of the National Defense Academy, Vienna 2005. Andrea K. Riemer: Die amerikanisch-europäische Debatte um das Grundverständnis der internationalen Ordnung, Schriftenreihe of the National Defense Academy, Vienna 2004.
5. Andrea K. Riemer/Fred W. Korkisch: USA-Türkei-Europa: Ein geopolitisches Spannungsdreieck/US-Turkey-Europe: A geopolitical triangle of tension, Frankfurt/M.~ 2003. Andrea K. Riemer: Semiperiphery States during the post-cold war Era: Theory meets Practise, Frankfurt/M., 2002. Andrea K. Riemer and Yannis A. Stivachtis (eds.): Understanding EU's Mediterranean Enlargement: The English School and the Expansion of Regionalinternational Societies, Frankfurt/M., 2002.
6. Andrea K. Riemer: Early Warning im Internationalen Gesellschafts-System nach 1989/90: Theoretische Neuüberlegungen unter besonderer Berücksichtigung methodischer und empirischer Aspekte für Semiperiphery-Staaten, Frankfurt/M., 2001. Andrea K. Riemer: Griechenland und Türkei im neuen Millennium: Stabilisierer versus Regionalmacht, Frankfurt/M., 2000. Andrea K. Riemer: Die Türkei an der Schwelle zum 21. Jahrhundert: Die Schöne oder der Kranke Mann am Bosphorus, Frankfurt/M., 1998.
7. Andrea K. Riemer: Die Kurden: Eine nicht ausreichend integrierte Minderheit als regionales Krisenpotential? Eine ethnische Genese der kurdischen Stämme im Irak, Iran und in der Türkei und ein Versuch einer Krisenpotentialabschätzung für die Türkei, Frankfurt/M., 1996. *Forthcoming*: Andrea K. Riemer/Herbert Matis: Die Internationale

Ordnung am Beginn des 21. Jahrhunderts: Geopolitische, geoökonomische und strategische Überlegung, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Vienna 2006.

8. Andrea K. Riemer: *The International Order at the Beginning of the 21st Century: Theoretical Considerations*, Frankfurt/M. 2007.

Chapters in Books

9. Andrea K. Riemer: Ein multimethodischer Early-Waming-Ansatz zur Analyse und Evaluierung von 'Big Patterns' in komplexen sozialen Systemen; Fallbeispiel: Regional virulente Konfliktpotenziale in der Türkei von 1989 bis 2004, in: Siedschlag, Alexander (Hrsg.): *Methoden der sicherheitspolitischen Analyse*, Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften 2006.
10. Andrea K. Riemer: Strategische und geopolitische Überlegungen der USA zur EU-Integration der Türkei, in: Reiter, Erich: *Sicherheitspolitische und strategische Aspekte eines Beitrittes der Türkei zur EU*, Vienna 2006, pp. 83-104.
11. Andrea K. Riemer: Die Türkei: Brücke oder Bruchstelle zwischen Europa und Asien, in: Magenheimer, Heinz (Hrsg.): *Tagungsband zur Jahrestagung von WIFIS*, Vienna 2005.
Andrea K. Riemer/Gunther Hauser: Die Nationale Sicherheitsstrategie der USA und die Europäische Sicherheitsstrategie: Ein Vergleich des Unvergleichbaren, in: Jäger, Thomas/Höse, Alexander/ Oppermann, Kai (Hg.): *Die Sicherheitsstrategien Europas und der USA. Transatlantische Entwürfe für eine Weltordnungspolitik*, Baden-Baden 2005, pp. 80-110.
12. Andrea K. Riemer: Die Internationale Ordnung und geopolitische Überlegungen, in: Andrea K. Riemer/Fred W. Korkisch/Heinz Nissei (Hrsg.): *Geopolitik: Zwischen Wissenschaft und Kunstlehre*, Schriftenreihe of the National Defense Academy, Vienna 2005, pp. 19-70
13. Andrea K. Riemer: Der Beitrag der Theorien Internationaler Beziehungen zu geopolitischen Konzepten, in: Andrea K. Riemer/Fred W. Korkisch/Heinz Nissei (Hrsg.): *Geopolitik: Zwischen Wissenschaft und Kunstlehre*, Schriftenreihe of the National Defense Academy, Vienna 2005, pp. 71-92.
14. Andrea K. Riemer: The Kurds - A Critical Appraisal, in: Ciesse, Armand/Tashan, Seyfi: *Turkey and the European Union: 2004 and beyond*, Dutch University Press, Luxemburg 2004, pp. 305-330.
15. Andrea K. Riemer: Strategische Kultur. Europäische Defizite, Vortrag im Rahmen des Symposiums "NATO nach Istanbul und die EU der 25: Stand und Perspektiven der transatlantischen Partnerschaft", National Defense Academy/Institut für Strategie und Sicherheitspolitik, Vienna, 20. Juli 2004, Schriftenreihe of the National Defense Academy, 9/2004, Vienna 2004, pp. 9-39.
16. Andrea K. Riemer: New World Order - Grand Strategies - Gesamtstrategien im 21. Jahrhundert: Eine kritische Einschätzung, in: Dieter Farwick/Martin Maier/Andrea K. Riemer. *Grand Strategy, Gesamtstrategie, Politische Strategie*, Schriftenreihe of the National Defense Academy, 7/2004, Vienna 2004, pp. 38-101.

17. Andrea K. Riemer: The Ottoman Empire and its Role in Europe: Struggling for Acceptance and Power, in: Andrea K. Riemer/Fred W. Korkisch (eds): USA-Türkei-Europa: Ein geopolitisches Spannungsdreieck!US- Turkey-Europe: A geopolitical triangle of tension, Frankfurt/M., pp. 25-56.
18. Andrea K. Riemer: Turkey: A regional player and bridge in EU's Eastern Mediterranean Enlargement?, in: Andrea K. Riemer/Fred W. Korkisch (eds): USA-Türkei-Europa: Ein geopolitisches Spannungsdreieck!US- Turkey-Europe: A geopolitical triangle of tension, Frankfurt/M., pp. 135-162.
19. Andrea K. Riemer: Die Türkei und die Europäische Union: Eine endlose Geschichte ohne Happyend? in: Andrea K. Riemer/Fred W. Korkisch (eds): USA-Türkei-Europa: Ein geopolitisches Spannungsdreieck!US- Turkey-Europe: A geopolitical triangle of tension, Frankfurt/M., pp. 163-186.
20. Andrea K. Riemer: The Kurds: An Achilles heel for Turkey and the Region? in: Andrea K. Riemer/Fred W. Korkisch (eds): USA-Türkei- Europa: Ein geopolitisches Spannungsdreieck!US- Turkey-Europe: A geopolitical triangle of tension, Frankfurt/M., pp. 187-220.
21. Andrea K. Riemer: Zypern - Auf dem Weg wohin? in: Andrea K. Riemer/Fred W. Korkisch (eds): USA-Türkei-Europa: Ein geopolitisches Spannungsdreieck!US-Turkey-Europe: A geopolitical triangle of tension, Frankfurt: Peter Lang, 2003, pp. 221-258.
22. Andrea K. Riemer: Turkey and Europe at a cross-road: drifting apart or approaching each other, in Mustafa Aydin (ed.), The Turkish Yearbook of International Relations 2003, Ankara 2003.
23. Andrea K. Riemer/Yannis A. Stivachtis: European Union's Enlargement, the English School and the Expansion of Regional International Societies, in: Andrea K. Riemer/Yannis A. Stivachtis (eds.): Understanding EU's Mediterranean Enlargement: The English School and the Expansion of Regional International Societies, Frankfurt/M. 2002, pp.19-39.
24. Andrea K. Riemer: Turkey: A regional player and bridge in EU's Eastern Mediterranean Enlargement? in: Andrea K. Riemer/Yannis A. Stivachtis (eds.): Understanding EU's Mediterranean Enlargement: The English School and the Expansion of Regional International Societies, Frankfurt/M. 2002, pp. 179-214.
25. Andrea K. Riemer: Nations and Minorities: A Comparative Analysis between the Western and the Islamic understanding, in: Stuart Nagel and Amy Robb (eds): Global Social Policy: Between and With Nations, Marcel Dekker Publishing 2000, pp. 221-243.
26. Andrea K. Riemer: Islam as multidimensional potential for crisis? An Analysis from a western Perspective, in: Mustafa Aydin (ed.): The Turkish Yearbook of International Relations 1998, Ankara 2000, pp. 29-51.
27. Andrea K. Riemer: Water Issues and the extended understanding of 'Security': The Great Anatolia Project as a multidimensional Potential for Crisis? in: Mustafa Aydin (ed.): The Turkish Yearbook of International Relations 1996, Ankara 2000, pp. 81-99.

28. Andrea K. Riemer: Turkey and the European Union: A never ending story, in: Theodoros Couloumbis and Thanos Veremis and Dimitrios Triantaphyllou (eds): The Southeast European Yearbook 1998-99, Athens 1999, pp. 269-307.
29. Walter Feichtinger/Predrag Jurekovic/Andrea K. Riemer: Fallstudie ‚FYROM/Mazedonien‘ im Rahmen der Projektkooperation 'Anwendung eines Early Warning Systems', in: Gustav E. Gustenau (ed.): Konfliktentwicklung auf dem südlichen Balkan, Teil 1, Schriftenreihe of the National Defense Academy, Vienna 1999, pp. 7-61.
30. Andrea K. Riemer: The Systemic-Evolutionary Extended Signal Approach, in: Susanne Schmeidl and Howard Adelman (eds.): Synergy in Early Warning, Toronto 1997, pp. 137-154.
31. Andrea K. Riemer: Risikoanalyse Schweiz, in: Forschungsstelle für Sicherheitspolitik und Konfliktanalyse ETH Zürich (Hrsg.): Bulletin zur schweizerischen Sicherheitspolitik, Jahrgang 1996/97, Zürich 1997, pp. 79-114.
32. Andrea K. Riemer und Fritz Stager: Umfassende Risikoanalyse Schweiz: Entwurf eines dynamischen Modells, in: Forschungsstelle für Sicherheitspolitik und Konfliktanalyse ETH Zürich (Hrsg.): Bulletin zur schweizerischen Sicherheitspolitik, Jahrgang 1995, Zürich 1995, pp. 89-114.
33. Heinz Vetschera und Andrea K. Riemer: Signale zur Früherkennung von krisenhaften Entwicklungen am Beispiel der Entwicklung zur Jugoslawienkrise, in: Wolfgang Heydrich et al (ed.), Sicherheitspolitik Deutschlands: Neue Konstellationen, Risiken, Instrumente, Baden-Baden 1992, pp. 287-330.

Folyóiratok és Internet

34. Andrea K. Riemer: Die National Security Strategy of the United States of America 2006, Soldat und Technik.
35. Andrea K. Riemer: National Security Strategy of the United States of America 2006, Info-Aktuell 112006, National Defense Academy Vienna.
36. Andrea K. Riemer: U.S. interests in Asia-Pacific, Worldsecuritynetwork, 29.3.2006.
37. Andrea K. Riemer: Strategic Culture: European Deficits, Academic and Applied Research in Military Science, AARMS, Vol. 4, No. 3 (2005), pp. 381-394.
38. Andrea K. Riemer: Early Warning: Between Wishful thinking and practical application, in: Academic and Applied Research in Military Science, AARMS, Vol. 4, No. 3 (2005), pp. 395-402.
39. Andrea K. Riemer: The Concepts of State Building, Nation Building and Society Building, in: AARMS, Vol. 4, No. 3 (2005), p. 367-379.
40. Andrea K. Riemer: EU and Turkey - A Tug of War until the very End, www.worldsecuritynetwork.com, act. 5, 2005.
41. Andrea K. Riemer: Die Türkei im strategisch-geopolitischen Kontext: Zwischen Können und Wollen. in: PIN - Politik im Netz (www.politik-im-netz.com), 6. Jahrgang, Ausgabe: 31 im September 2005, Rubrik: global.

42. Andrea K. Riemer: Strategische Konsequenzen eines Türkeibeitritts zur EU, in: Sonderheft „Europa und die Türkei“ der Zeitschrift „Der Bürger im Staat“, Stuttgart 2005, pp. 84-90.
43. Andrea K. Riemer: Turkey and the European Union: On the road to nowhere? in: Academic and Applied Research in Military Science, Vol. 4, No. 2 (2005), pp. 331-345.
44. Andrea K. Riemer: Strategic consequences of a Turkish EU membership - Nose diving into an over overstretch?, AARMS, Vol. 4, No. 2 (2005), pp. 293-314.
45. Andrea K. Riemer: Turkey and the US: Strategic partners? in: Academic and Applied Research in Military Science, AARMS, Vol. 4, No. 2 (2005), pp. 315-330.
46. Andrea K. Riemer: U.S. Foreign Policy and the Broader Middle East, Worldsecuritynetwork, 6. Juli 2005.
47. Andrea K. Riemer: Nationale Interessen: Das primäre politische Handlungsmotiv?, Das Parlament, No. 9, 28. Februar 2005.
48. Andrea K. Riemer: Turkey and the EU: Between Make or Break?, Worldsecuritynetwork, 23.2.2005, (www.worldsecuritynetwork.com). Andrea K. Riemer: U.S. Außenpolitik: Marrakesch bis Bangladesch, Das Parlament, Nr. 50/51, 13. 12.2004.
49. Andrea K. Riemer: Outside view: NATO after Istanbul, Washington Times, 10.8.2004.
50. Andrea K. Riemer: NATO after Istanbul- what's next, Wordsecuritynetwork, 6.8.2004 (www.worldsecuritynetwork.com).
51. Andrea K. Riemer: Die strategischen Macher, Der Soldat, Nr. 15, 4. Aug. 2004, p. 5.
52. Andrea K. Riemer: Turkey - Caught between Brussels and Washington: Struggling with a strategic dilemma, Wordsecuritynetwork, 11.6.2004 (www.worldsecuritynetwork.com).
53. Andrea K. Riemer: Die strategischen Macher, Der Soldat, 4. August 2004.
54. Andrea K. Riemer: Die Nationale Sicherheitsstrategie der USA und die Europäische Sicherheitsstrategie: Ein ungleicher Vergleich, Der Auftrag, Juni 2004.
55. Andrea K. Riemer: Geteilt in die Europäische Union? Der Flugzeugträger Zypern im politischen ‚Great Game‘, Das Parlament, Nr. 18., 26. April 2004, p. 12.
56. Andrea K. Riemer: Die Türkei und die Europäische Union, in: Heribert Hinzen und Jochen Leyhe (Hrsg.): Bewusstsein für ein Europa von morgen. Chancen und Auswirkungen der Erweiterung der Europäischen Union, Bonn 2003, S. 116-126.
57. Andrea K. Riemer: The Long and Winding Road of EU-Turkish Relations after Copenhagen, in Hellenic Studies, Vol. 11, No. 1, 2003, pp. 57-78. Andrea K. Riemer: Zypern: Spielball unterschiedlicher Interessen, in Das Parlament, No. 26, 23. Juni 2003, p. 3.
58. Andrea K. Riemer: Das amerikanisch-türkische Verhältnis: Nachhaltig beschädigt oder nach wie vor eine stabile strategische Achse?, Das Parlament, 9. Mai 2003.
59. Andrea K. Riemer: Die Türkei und die Europäische Union: Eine endlose Geschichte ohne Happyend?, Aus Politik und Zeitgeschichte, B- 10-11/2003 vom 3. März 2003.
60. Andrea K. Riemer: Early Warning zwischen Mythos und praktischen Ansprüchen, Österreichische Militärische Zeitschrift (ÖMZ), Heft 3/2001, pp. 319-326.
61. Andrea K. Riemer and Yannis A. Stivachtis: Greek-Turkish Relations: Quo Vadis?, Österreichische Militärische Zeitschrift (ÖMZ), Heft 5/2000, pp. 559-566.

62. Andrea K. Riemer: Information Society und/oder Nationalstaat: Was nun im neuen Millennium?, Österreichische Militärische Zeitschrift (ÖMZ), Heft 1/2000, pp. 13-24.
Andrea K. Riemer: Kosovo/Kosovo, Cyprus and the Kurds in Northern Iraq - something in common? Defensor Pacis no. 4, Jan. 2000, pp. 53-68.
63. Andrea K. Riemer: Islam and Europe - a natural confrontation?, Athens 1999, <http://www.itel.gr/rieas>.
64. Andrea K. Riemer: Kosovo: The start for a new ordering principle in the international society system?, Athens 1999, <http://www.itel.gr/rieas>.
65. Andrea K. Riemer: A solution for the Kurdish issue in Turkey and beyond", Athens 1999, <http://www.itel.gr/rieas>.
66. Andrea K. Riemer: Die Armee in der Türkei: Chancen- oder Risikenpotential? Südosteuropa, Heft 9/10-99, pp. 520-557.
67. Andrea K. Riemer: Die Türkei - eine geopolitische Brücke? 1. Teil, Österreichische Militärische Zeitschrift (ÖMZ), Heft 1/1997, pp. 37-48. Andrea K. Riemer: Die Pipelines für das zentralasiatische und kaukasische Erdöl und Erdgas: Eine neue Chance für die Türkei auf der internationalen Bühne?, Soldat und Technik, Feb. 1997, pp. 67-71.
68. Andrea K. Riemer: Die Türkei - eine geopolitische Brücke? 2. Teil, Österreichische Militärische Zeitschrift (ÖMZ), Heft 2/1997, pp. 153- 162.
69. Andrea K. Riemer: Die ungarischen Minderheiten in der Slowakei - ein multidimensionales Krisenpotential, Osteuropa, Heft 3/1997, pp. 253-268. Andrea K. Riemer: Krisenpotential Wasser im Nahen Osten - eine neue globale Gefahr?, ASMZ, Juni 1997, pp. 20-21.
70. Andrea K. Riemer: Stabilität unter dem Gesichtspunkt der Multipolarität, Österreichische Militärische Zeitschrift (ÖMZ), Heft 6/1997, pp. 643-655.
71. Andrea K. Riemer: Die Türkei: Ein grosser 'Regional Player' mit geopolitischer Relevanz: Mythos oder Realität?, Südosteuropa, Heft 11/1997, pp. 562-599.
72. Andrea K. Riemer: Die Früherkennung von Krisen zwischen Anspruch und Wirklichkeit: Anforderung an ein Krisenfrüherkennungssystem aus österreichischer Sicht, Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift, Heft 3/1995, pp. 22-24.
73. Andrea K. Riemer: Die Krise des Krisenbegriffes: Worthülse oder hilfreiches Konzept im Rahmen der Sicherheitspolitik? Österreichische Militärische Zeitschrift (ÖMZ), Heft 3/1995, pp. 275-284. Andrea K. Riemer: Krisenfrüherkennung: Die Quadratur des Kreises?, Soldat und Technik Mai 1995, pp. 258-260.
74. Andrea K. Riemer: Zur türkischen Militärintervention in den irakischen Kurdengebieten, Österreichische Militärische Zeitschrift (ÖMZ), Heft 4/1995, pp. 443-446.
75. Andrea K. Riemer: Diskontinuitäten: Neue alte Facetten in globalen Systemen Österreichische Militärische Zeitschrift (ÖMZ), Heft 4/1994, pp. 367-374.

Andrea K. Riemer: Demographie und Ökonomie: Die anderen Bedrohungsquellen, Österreichische Militärische Zeitschrift (ÖMZ), Heft 5/1994, pp. 471-478.

76. Heinz Vetschera and Andrea K. Riemer: 'Signale' zur Früherkennung von krisenhaften Entwicklungen am Beispiel der Entwicklung zur Jugoslawienkrise, Österreichische Militärische Zeitschrift (ÖMZ), Heft 1/1993, pp. 17-25.

77. Megjelenés alatt:

77. Andrea K. Riemer: Petro-Imperialism: Strategic Trends and the Importance of the Middle East, AARMS 2006. Andrea K. Riemer: Squaring the Circle: China's relations with the USA, Russia and India, AARMS 2006.

78. Andrea K. Riemer: Walking within a Square: China's relations with the USA, Russia and India, Worldsecuritynetwork.